

statslige. Dette vilde medføre, som det allerede er bemærket, at det her foreslaaede Tal ikke kunde blive staaende, hvis Socialdemokraterne gennemførte deres konstitutionelle Valgretsaldersprogram. Nu er Spørgsmaalet om den statslige Valgretsalders faktisk afgjort; vi ved, at vi ikke naar til noget andet Resultat end de 25 Aar som Valgretsalders til Folketinget; og ud fra denne Kendsgerning maa jeg anse det for naturligt at bevare det samme Tal som den kommunale Valgretsalders.

Jeg finder dog at burde gøre opmærksom paa, at ret længe vil vi neppe blive staaende ved en saa høj Valgretsalders som 25 Aar. Vi er derved højere oppe end alle de Lande, som ligger Syd og Vest for os, og vi vil ogsaa om ganske kort Tid have en højere Valgretsalders end alle de Lande, der ligger Nord og Øst for os. Sverige har allerede en lavere Valgretsalders, i Norge forhandler man om Valgretsaldersens Nedsættelse, og det synes, som om man i den norske Rigsdag, hvor intet enkelt Parti har Flertal, men hvor Venstre er det ledende Parti, tænker paa at gaa til en Valgretsalders af 23 Aar. Men, som sagt, her i Landet er Statsvalgretsalders faktisk afgjort, og jeg vil anse det for principielt rigtigt at bevare samme Valgretsalders til de kommunale Valg.

Paa et andet Punkt retter derimod Lovforslaget ved en aabenbar Fejl i den kommunale Valglov. Bestemmelsen om 2 Aars Ophold er et gammelt Stridspunkt, og saa snart der bliver Mulighed derfor, vil vi yde vor Medvirken til, at den urimelige og i sig selv ubegrundede Bestemmelse om det lange Ophold ændres og føres tilbage til det, som var Venstres principale Standpunkt i 1908, den Gang denne Sag førtes frem, nemlig i det væsentlige et Aars Skatteydelse, det vil sige et Aars Ophold i Kommunen. Den Tilknytning til Kommunen, der ydes herigennem, maa siges at være tilstrækkelig; men det er ogsaa naturligt, at der er en Tilknytning til Kommunen, saadan har det altid været, og jeg føler mig overbevist om, at saaledes vil det forblive. Men den Regel, som indførtes i 1908, er i enhver Henseende saglig ubegrundet, og jeg tror ikke, det lader sig fastholde, at den ikke virker som en virkelig politisk Ulighed. Der er ingen Tvivl om, at en vis Del af Befolkningen flytter hyppigere end en anden Del af Befolkningen. Bestemmelsen kommer derved til at virke med politisk Ubillighed mod visse Partier her i Landet.

Hvad de andre Bestemmelser angaar, er det klart, at Bestemmelsen om, at

Amtsraadet kan vælge sin egen Formand, er vi principielt Tilhængere af.

Jeg skal endnu kun gøre den Bemærkning, at det forekommer mig, at den ærede Indenrigsminister har Ret i, at naar man optager Valgloven til Revision, bør man ogsaa optage Valgmaaden ved de kommunale Valg til Revision. Der er sikkert intet, som giver mere Anledning til Misforståelse ved de kommunale Valg end den stærke Forpligtelse for Vælgeren til Fastholden ved Listen. Den fremkalder, som Indenrigsministeren sagde, et Utal af Lister og derigennem et meget stort Stemmespild, idet mange smaa Lister slet ikke naar noget Valg. Hindring af Stemmespild kan, som Hr. Jensen-Sønderup tidligere har sagt — jeg ved ikke, om han nævnte det i Dag —, undgaaes ved at indføre en Regel, vi tidligere havde i den politiske Lov, om Listeforbund. I øvrigt vil det utvivlsomt være i de kommunale Valgs Interesse, om man giver Vælgerne fuld Nummereringsret med Hensyn til de opstillede Personer. Jeg vilde have ønsket, at den højtærede Indenrigsminister i det Valglovsforslag, han har fremført, i Stedet for at gøre Valgmaaden mere primitiv, saaledes som han har gjort, havde gjort den finere, nemlig ved at give Vælgerne Adgang til Nummerering, saaledes at man derefter ved Overføring bestemte Resultatet af Valget. Adgang til Nummerering indenfor Listerne ved de kommunale Valg vilde sikkert af Vælgerne blive hilst med stor Glæde og give rigtigere og bedre kommunale Valg.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Sundbo): Jeg vil gerne takke den sidste ærede Taler, Hr. Rode, for den Tilslutning, han gav Lovforslaget. Desværre kan jeg ikke føre denne Tak ret vidt ud, saaledes at jeg ogsaa kunde takke den højtærede Indenrigsminister for hans Tilslutning. Jeg beklager det saa meget mere, som jeg har lagt Mærke til, at den højtærede Minister i 1910 — tror jeg det var —, da det radikale Venstre her i Tinget fremsatte et Lovforslag af en noget lignende Karakter, i alt Fald med Hensyn til Opholdsbestemmelsen og Skattebetalingen, gav Lovforslaget sin Tilslutning, forsaavidt som han vilde være med til at føre Lovforslaget videre op i Landstinget og eventuelt paa den Maade faa noget ud af det. Jeg synes, det er et Tilbageskridt, den højtærede Minister nu har gjort, og jeg synes paa den anden Side, jeg har været berettiget til at forudsætte, at den højtærede Minister i Kraft af hans tidligere forholdsvis vel-